

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Csütörtök, április 30.

84. szám

Előzetési ár

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	10 ft
Félévre	5 ft
Negyedévre	2 ft 50
Egy hóra	1 ft

Hirdetési díj:

Ot-hasábospetitisor egyzeri beiktatásáért 5 kr Bélyegdíj minden hirdetésért külön 20 kr Nyilttér 4 hasábos petitisorért 20 kr.

Magyarország és angol-orosz háboru.

A „Correspondance de Pesth“ a következőket közli: A Londonból és Szent-Pétervárról érkező utolsó táviratok minden kétséget eloszlatnak az iránt, hogy a háboru Angolország és Oroszország között kikerülhetlenné vált. Az utolsó pillanatban esetleg történendő közvetítő-kísérletek azért nem igen jöhettek számitásba, mert mindkét hatalom hadműveletek által fogja megkísérteni, hogy előbb jelenhessen meg a jövődó háboru színterén, és mert Herat, mely fekvésénél fogva, oly nagy fontossággal bír és melynek megszállására az oroszoknak most kedvezőbb kilátásaik vannak, — a czárt valószínűleg arra fogja bírni, hogy annyiszor hangoztattott, de tetekket soha benem bizonyított békeszeretettét az által tegye nyilvánvalóvá, hogy az orosz kormány, illetőleg a hadügyminiszterium, az orosz szószegés dícső hagyományainak megfelelőleg még a hadüzenet előtt minden ott rendelkezésre álló orosz csapatot Herat felé fog mozgósítani. Az angol nemzet azt a vártákok árán fog Gladstone diplomáciai tehetetlenségéért, rövidlátásáért és elvakított orosz barátságáért bünhödni. Ha ez a háboru most kitör, ugy ez a czár műve, és csakis ő az, aki a békét fenntarthatja. Mindaz, a mit az ugynevezett orosz közvéleményről írnak, és mindaz, a mit arról bocsanának világgá, hogy az ugynevezett katonai párt Oroszországban és az orosz nép a háboru akarja, a hazugság leghitványabb és legviszszataszítóbb alakja, a minőt csak a szemérmetlen orosz vakmerőség képes felmutatni. Az olyan országban mint Oroszország, a hol valamely hírlap legesekélyebb vagy legártatlanabb

véleménynyilvánítására ugy bel-mint külpolitikai ügyben a kormány akarata nélkül vagy az ellen lehetetlen, sőt még az Oroszországban uralkodó kétszínű zsarnok kényuralom legalárendeltebb lakájának beleegyezése nélkül sem képzelhető, — a külpolitikában is csak olyan közvélemény létezik, a melyt a czár parancsol és a kormány megenged. Ma, midőn a magyar sajtó összes közegei megegyeznek abban, hogy a háboru kikerülhetlenné vált, helyesnek ismerik azt is el, a mit a „Correspondance de Pesth“ már régtől fogva mint az angol-orosz viszály ekerülhetlen következményét jelölt meg. Ismételjük azt, hogy épenséggel nem képzelhető, miszerint Angolország bármiképen is akadályozni engedné magát abban, hogy az Oroszország elleni háboru alkalmával Európában is felhasználjon minden eszközt arra, hogy Oroszországot itt kényszerítse a béke kötésére.

A szerződés azon határozatai, melyeket Oroszországnak a fekete tenger semleges voltára nézve megfigyelnie kell, Batum megerősítése által már rég haszontalanokká váltak. Ha a legutolsó perczben az angol kormánynak sikerül Törökországot szövetségessé tartsa, mely a jeleghi viszonyok közt rá nézve a legelőnyösebb, akkor a dardanelle ut kérdése, mely Angliára nézve még a papiroson is előnyös, legezelszerűbb megoldást nyer. Ha azonban Törökország elhatározását halogaltja, ugy Angliának a hajórajával sem a Dardanellák, sem pedig másnemű akadály előtt megállni nem fog, hanem meg fog ragadni minden eszközt, hogy Oroszországot Európában ott sújtssa, a hol az megsebesítheti. Az osztrák-magyar monarchia rokonszenve

az angoloké. Az osztrák-magyar-német szövetségnek semlegessége Angolországgal szemben jó akaró és ezt semmiféle műveletében hátráltatni nem fogja, mely ezen háboruban, melyet Oroszország provokált, szükségessé válik.

Anglia még ma sem kívánja a háboru és hogy csak Oroszország az, mely a legkiméletlenebb módon provokálta a háboru, leginkább látható abból, hogy még mai napig is Gladstone áll az angol kabinet élén, kiről el lehet mondani bármit, csak azt nem, hogy Oroszországgal szemben békéltetés tekintetében nem ment volna el a legszélsőbb határig. Gladstone-nak épen ezen feltétlen bízama Oroszország irányában az, mely a háboru elkerülhetlenné tette. Ami Magyarországot, illetve az osztrák-magyar-monarchia álláspontját illeti, melyet ezen mindenesetre Európában végeldöntésre jutó háboruval szemben elfogial, ugy az a skienicei császártalálkozás által nincsen befolyásolva, — mivel az orosz kormány a muszka politika historialis tradícióihoz híven, az akkorában tett igéretét, hogy t. i. az osztr. magy. német békefenntartó politikához csatlakozik, benem váltotta, hanem ellenkezőleg oly időben provokált erőszakos módon egy háboru, a midőn Európa népei a békére annyira rászorultak. Austria-Magyarország és Németország a dolog természeténél fogva nem vállalhatják el a felelősséget, hogy a „Gladstone-féle politika“ büneit és mulasztásait, valamint Gladstone diplomatikai tehetetlenségét és poitikai beszámíhatlanságát egyenesen orvosolják. — Legelső sorban az angol parlament dolgoles: a fölött határozni, hogy a háboru kitörése után mely államférfiak vegyék át a kormány vezetését. Továbbá az angol nemzet feladata, hogy határozzon, vajjon Angliára nézve előnyöse-e, hogy az angol világbirodalom

kormányzása oly kormány kezében legyen, mely Anglia barátainak megbízhatónak tartassék és képesnek tartassék az európai politikában számbavehető és megbízható tényezőként szerepelni. Ha a háboru most kiüt Muszkaországra nézve legelső és legerősebben csapás volna az, ha más miniszterium bizatnék meg a háboru vezetésével, mely háboru vezetésére Gladstone epoily képtelen, mint a mily képtelennek mutatta magát, azt megakadályozni.

— A főrendiház reformja. A főrendiház reformjáról szóló törvény 22 § a értelmében a főrendiház elhatározta, hogy pénteken tartandó ülésében megválasztja ama huszonegyes bizottságot, mely a törvény rendelkezései szerint azon családok jegyzékét fogja megállapítani, melyeknek tagjai a főrendiház tagjai lehetnek, eltekintve egyéb qualificatiójoktól s főleg a censusra való tekintet nélkül; azaz valamennyi magyar hercegi, grófi és bárói családokét, valamint azon külföldi magnásokét, kik valamely magyar törvény alapján indigenatust nyertek; továbbá egy második jegyzékét azon magnásokról, kik a törvényben megállapított vagyoni qualificatióval bírnak, vagyis legalább 3000 forint évi földadót fizetnek. — Mindazon magnások jegyzéke, kik a vagyoni qualificatióra való tekintet nélkül eddig jogosítva vannak a főrendiház tagjainak, azután kézzétetik és a miniszteriumhoz azon utasítással tétetik át, hogy ez, tekintettel az ezalatt beérkezett felszólalásokra, a törvénybeiktatása végett a törvényhozas elé a legközelebbi ülészek kezdésén egy törvényjavaslatot terjesszen, amivel aztán a magyar főrendi családok száma pontosan meglesz állapítva. Ezen kívül összeállítatik azon második jegyzék is, mely csupán azon magnásokat foglalja magában, kik jövőben a census alapján a főrendiház tagjai lehetnek; ez a jegyzék szintén közzétetik s három havi felszólalási határidő adatik, mely idő alatt azok, kik véletlenül kimaradtak, jogigényeiket — ha az országgyűlés együtt ül, a főrendiház elnökénél, ha a törvényhozas szünetel, a belügyminiszternek érvényesíthetik. Ezenkívül az indigenák kötelesek f. évi július 1 g a miniszterelnöknel nyilatkozni a

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Lyda, a bacchansnő.

(A római császárság korából.)
Saint-Felix beszélye.
(Folyt. és vége.)

Narzellus hazatért Atissal, de másnap ő nem jelenhetett meg a szent ligetben; mert fekvő beteg lett, az ágyat kellett őriznie.

Atis gondokba mélyedve ült ágya mellett. A lázbeteg kinosan hánykódott fekhelyén.

— Lyda! — suttogá fájdalmas sohajjal,
— Lyda, Lyda! Lyda!
Bágyadtan nyitá fel szeméit. A nő Atis ott ült mellette, mint mikor elaludt.

— Oh uram, — mondá a volt rabszolga, ura kezét megesókolva, — gondolkodtam bajodról és sikerült forrását felfedeznem.

— Sikerült!? — riadt fel a beteg ijedten.

Atis meg nem zavarodva nézett lángoló szeméi közé

— Igen uram! te szerelmes vagy!
A beteg párnái közé rejté arcát.

— Igen, Atis, — fuldoklá — igen, még pedig halálosan.

— Könnyen halálössá válhatott volna, mert nem tudtuk a baj okát. A legbülesebbek ily dolgokban a legeggyűyűebbek. De így talán találunk gyógyszert. Kicsoda szerelmed tárgya?

— Egy bacchansnő, Myda!
— Hallám nevét ajkaidról. De mit szándékozol vele tenni?
— Nőül veszem őt!
— Császárok utódja, gondold meg, hogy fejedet az arany-babér koszoruzza.

— Ah, mint fog illeni Lyda selyemfürtseire.

— Hol ismerkedtél meg vele?
— A baiai öbölnél
— Ott lelik?
— Ott volt.
— Nyugodjál meg, bízid rám magadat. En meggyógyítalak.

Atis még az nap jelenté a szorgoskodó anyának, hogy fia számára csak egy gyógy-szer van; egy piros, kékpetyes tengeri csiga, mely a baii öböl körül található. A betegnek is oda kell utaznia, hogy frissen kapja a csigát, mert különben nem hatásos.

Igy fényes kísérettel elutazott a császár unokaöccsese egy kiz házban fekvő beteg a baiai öböl mellett.

Anyja és Atis felváltva ápolták, de a lázas betegség csak nem akart engedni. Oktávia maga kereste asszonyaival a veres kékpetyes tengeri csigát a tenger partján.

IV.

Egy nap egy halvány karesu leány lépett Oktávia elé, a ki gyászos ruhában akkor is a gyógyító csigát keresé a parton.

— A mit keressz, itt van! mondá a leány, egy veres csigát nyujtván át, apró kékpetyekkel. — Vidd beteg fiadnak, s meggyógyul tőle.

— Ki vagy te, rejtélyes nő, a ki oly gyorsan tűnsz elém, mint tündér vagy boszorkány?

— Te azt hiszed, inkább tündér, mint boszorkány, mert nem ismeréd. Ha ismeréd, ellenkezőt hívnél. Siess és küld e csigát fiadnak.

Atis épen ott ment el. Az átvevé a csigát és elvívte Marzellusnak, jelentve, hogy a bacchansnő anyjával beszél.

Marzellus inkább felidült e hirtől, mint a csigától.

Oktávia ismétlé a kérdését.

— Egy bacchansnő vagyok! — felelt a leány lehajtott fejjel.

— Hah, förtelmes! távozzál, ne érints! — sikoltá rémülten Oktávia és elsiett az szonyaival.

Lyda sohajtvá nézett utána.

— Sohasem lehet enyém! — suttogá.
— Jó, tehát legyen a halálé.

Es ekkor fogazott meg lelkében a rettenetes gondolat, melyben megnyugvást, békét talált.

V.

Mindenki távol volt a betegtől. Egyedül fekvő szük szobájában. Az éjjeli lámpa bágyadt világot vetett körül.

Merengő szemekkel, zavart tekintettel nézett a beteg, midőn egyszerre az ajtó fel tárult, s egy magas nő alak lépett be rajta. A beteg azt hitte tüneményt lát.

A magas alak ágyához ment, ott leborult és lecsüngő kezét könyeivel, csókjaival halmozva mondá:

— Itt vagyok, én vagyok, eljöttem! Meglátogattalak!

Hátraveté a fátyolt, mely arcát takarta s a beteg, szeméinek hitelt nem akarva adni, félig ájultan a boldogságtól, hanyatlott Lyda kitárt karjai közé, aki fejét keblere nyugtatva, lázas szenvedélylyel csókdosta fürtéit, homlokát.

— Oh — Marzellus! suttogá a leány — eljöttem. Eljöttem minden veszélyen keresztül, mely e házban maattad engem fenyeget. Rám nézve nem létezik többé semmi veszély.

A beteg szeméi lezárultak a boldogság miatt. Lyda felesókolta a lezárult pillákat.

— Marzellus! — suttogá tovább fojtott hangon Szeretlek!

A beteg csak nyögött. Szólni nem tudott.

— Oh Marzellus! szeretlek! — ismétlé a leány.

Aztán, a beteg fejét keblén ringatva, suttogá:

— Akarsz e velem meghalni, Marzellus? A halál megitszít és egyesít. Az életben nem lettem volna hozzád méltó. Ha igazán szeretsz válts meg a halál által. A halál boldoggá tesz. Akarsz e velem meghalni, Marzellus?

Szeméi örült fényben égtek. Az a fény apróként átment Marzellus szeméibe is.

— Meg vagyok gyalázva, meg vagyok becstelentve. Szegyet hoztam volna rád az életben; a halálban dícsősséget hozok. Egy bacchansnő hal meg érted, veled Marzellus!

Marzellus gyönyörködve szitta magába a leány forró lélekzetét és reszketett.

Lyda egy kis üveget vont elő öltönye alól. Nehány csepp halványpiros folyadék volt benne.

— Ez elég lesz mindkettőnknek. Akarod-e, Marzellus?

— Akarom, akarom! — hebegé a beteg erőszakos vonaglással.

Lyda szájához érinté az üveget, s maga is ivott belőle.

— Előbb te, aztán én! — suttogá, s az üveget messze hajtva, kedvese mellé rogyott az ágyra, a ki végső erőfeszítéssel karolta át.

Ajkaik összefortak és szitták egymásról a halálos mérget, mely egy csók által volt mennyei édessé téve.

... Marzellus megkapta a csókot, mielőtt meghalt volna. Pedig nem volt hosszú életü.

A történelem följegyzé, hogy a dícső Augustinus császár unokaöccsese, Marzellus, a birodalom és minden örömei örököse, erőszakos halállal mult ki egy bacchansnővel Lidával együtt.

tas.
helyiségemből
zletemet
mellé helyeztem át.
n. é. közönségnek
Idényre
cipőket
nagyraesült
ENCZ
és pontosan
ban
eről, modern
ritelére.
Y A R.
Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek.

on. Felesleges mondvén, zajos ovagyanunk részéről, mely színtelen szeretetével sevel mindenkit megőben halad pályáján hogy a bájós műtársulatának szerelése után ismét táradjak fel azonban a y Vilma asszonyt neknek" nevezhetjük teljeseen elűt az edV a d n a y Vilma több kedélyt és Ebe és ezt az általáda tenni. Különönd az induló és a máj jelenése, melylyel gatóját is mosolyra oly sikert ért el, nitás. Az iparos egélyző egy-lyt ré-igazgató-ága 20-igazgatóság ezen nevében kifejezett Ede egyt. elnök. gy bécsi gyárban en évig mint szolga lajdona miatt egy artozó inkább esat-tekintették, Staud aczára élte végdíg e szerint "az asz-kerülnek". E mel-és minden évbem meg. Most hogy ározás alkalmával 8000 fitnyi érték teláltak melyben viszonzásul, me-ennek családja ré-nyagyonit főnökmányozta. atására nagy elő-óban ő felsége márczok az osztrák-án érkezik Buda-árságos kiállítást erlöczy alpolgár-akat, a kiknek há- zésekor elvonul ér- a váci köruton, erencz-József-téren, n at fog a királyi te a háztulajdono ti ünnep alkalmá- nknak, ragaszkö- ilőösebben adja- házaikat lobogók- rosi, képviselőtes- tisztviselők és a estületileg jelennek rdőház megnyi- zat holnap délután dei mulatságokra ott a katonai ze- ilnos Lajos ven- tjeben holnap kitűnő zenekara szerény, jó. bizon- ember, ki magát akarja, ajánlatos alkalmazást talál- do hivatala.

Helyiség változtatás Forgách Károly helybeli jönevű ékszerész jelentéke- nyen megaggyobbított, dusan berendezett any és ékszer üzletét az Örvényi féle győgszerzár mellett épült egy bolthelyiség- be helyezte át. E városunknak is díszére való ötletet ajánljuk a közönség figyelmébe.

Akrobaták Debreczenben Még állig hogy távoznak a színtársulat tagjai kö- rükből, már is egy nagy akrobata tarsulat érkezik Debreczenbe. A társulat a nálunk jó- sárban levő Kiss és Pisi vezetése és igazgatása alatt áll. — A nagy sátorot már fel is építették a czegléd utca végén.

Szerelm és malacz. Két jóbarát, Fejes Ernő és Simon János, — mind a ketten kóndások és olyan jó barátok voltak Bodony- ban (Hevesm.), hogy mindenk közös volt, közös a malaczok és közös — a rózsájuk is, Ekeinte meggyeztek mindenben, hanem ké- sőbb aztán egy dolog, a közös malacz, meg- bontá az ékes egyetértést. Abban még csak meggyeztek valahogy, hogy hát a rózsájuk felváltva adjon csókot, édes mosolyt, egyszer egyiknek, másszor a másiknak, hanem a malacz? Az ő felfogásuk szerint a malacz tulajdonjoga- jübbet ért a szívnél is, a szerelmnél is. És tarotnak viharos eszmecsere, a zöld bársony gyepen ülve, ahogy a kondások szoktak. Si- mon János jobban győzte szóval, mint Fejes Ernőst s ez hazafutott argumentumért. Az egy fényes kivert nyelvű kauasz-fejze volt amelylyel Fejes Ernő az ő igazságát úgy beleverte a Simon János fejébe, hogy az el- ment oda a hol nem bátyja többet sem a sze- relem, sem a malacz, de még Fejes Ernő sem. A másvilágra! A gyilkos Fejest pedig elfog- ták a csendörök s a törvény emberei fogják a fejébe verni, hogy egy emberélet drágább mint a világ összes malacza.

2 A falun vagy a pusztán lakóknak nem ajánlható aléggé, hogy a házánál mindig készületben legyen egy doboz Brandt R. győgszerész féle svájcz labdac, vagy a rögtön álllépő bajokban (székrekedés, köhika, vertulás, máj és epebajok stb.), e biztos és legkisebb ájálmat sem okozó házi győgszer (egy doboz ára 70 kr. a győgszerárakban) azonnal használhassák. Minthogy Magyarországon Brandt R. győgszerész svájcz labdacainak különféle utánzatai léteznek, arra kell gondosan figyelni, hogy minden dobozon czéglégyű- , egy fehér kereszt vörös mezőben Brand R. névalírása meglegyen.

Bismark, ha az amerikai eredei — Bay-rumról tudomásul-tt volna, — ma mind-neseir- több mint ama 3 nevezetes baj- szala lenne. A Bay-Rum (amerikai eredei. Bay- Rum Wessely J. októveles győgszerészolt Becben, I. Ausustinerstrasse 7. kerendő) or- vosiag minden bajszenv-désnél mint okvetlen hasznosnak mondatott ki, és már régóta egész Angliában és Amerikában hajhulias, kopaszszag- sopak-pzés stb ellen legjobb hatással hasz- nálhatók. Bay-Rummal meg olyan egének is, kiknek egészséges hajpudálás van is, naponta mossák fejüket. A hajzatot győgyörően idom- itja, puhává teszi, bársonyfényt kap általa, a fejet tisztán tartja és minden körülmény kö- zött a megőzüléstől megóvjá.

Fürdőink a kiállításon.*

A kiállítás fényes erkölcsi sikerében ma- r, midőn annak képe majdnem teljes egészében áttekinthető, senki sem kételkedhetik. Megismerjük abból önmagunkat, megismer- bennünket a külföld, megtanuljuk becsülni a magunk verejtékének munkájának értékét, meg- mutatjuk a külföldnek, hogy van iparunk, van kultúránk, mely versenyezni képes vele.

Sőt többet teszünk; odavisszük hazánk legszebb vidékeit élethű képekben, odavisszük fürdőinket élethű képekben, hogy megmutas- suk a nagy közönségnek, a művelt külföld- nek, hogy Magyarországnak tájai ezerszerre re- gényesebbek, mint akár a Sveicz, akár a Pro- vence, akár Csehország bérczes, erdős fürdő- helyei, hogy meggyőzzük a külföldet arról, miszerint nálunk nem egy darab kietlen Ázsia, hanem az igazi üdülés és egészségs- forrásait is fel lehet találni, hogy idecsaljuk a külföldet, melyet eddig mi kerestünk fel, fürdőinkbe, hadd ismerjék meg azok népségét s hordják szét Lirét széles Európában.

A művelt hazai közönséget pedig meg- győzzük arról, hogy megtalálja idehaza azt amit, — sajnos, — oly sokan külföldön ke- resnek.

E nagyfontosságú, messzekiható eszme- megtestesítésére állt össze egy lelkes társa- ság élén a kiállítás nagyérdemű alelnökével, Zichy Jenő gróffal s pénzt és fáradságot nem kímélve, felépítette az orsz. kiállításra a „Hazai fürdők panorámá-ját.

Mert ez a föld, melyről azt mondta va- laki, hogy vulkánon fekszik s mindazon for- rásokkal bőven el van látva, a „minőt a világ bármely részében találhatni. Van itt kén, szénasav, vas, meleg, hideg forrás, méz- víz is a földnek e ritka speciálitása.

Ne menjen hát egy magyar se Dieppe-be, Ostende be hiszen ott van, ami magyar ten- gerünk partján Balaton-Füred, minek men- jünk mi Juczebe, mikor itt van a szép az elragadó Tatra-Füred, s mit keressünk mi Nizzaban, mikor ott külön- rózsálgatokat keresve sem találhatnánk, mint a mi Margit- szigetünk.

* E cikket az orsz. kiállítási bizottság egy tekint- helyes és befolyásos tagjától kaptuk, akinek ígértettük, hogy ez alnév alatt többiben felkeresi lapunkat élnek tollu cikkeivel. Szerk.

De ezt a mi közönségünk még nem tudja, a külföld pedig még kevésbé. S ime- egy mindenki által érzett hiányt fog pótolni ez a vállalat, melyet az országos kiállítás hozott létre. A panoráma épülete miudjárt a főbejárat mellett kissé bira áll s messze kimagaslik a kiállítás épületei közül. — A földszinten Borszék, Erzsébetfürdő, Tusnád, Bártfa, Marillavölgy, Margitsziget, Dobsina, Stubnya, Abazsia fürdőinek gyönyörű elra- gadóan szép, természetű képei vannak elbe- lyezve olyformán, hogy változatos hatásuk meglep, gyönyörkötet és indítja a kedélyt.

Főn az emeleten pedig amagyarfürdők irányának Tatra-Fürednek (Alsó, Felső és Uj-Tatra Füred) óriási adomás képe áll; hát- terükben az ég meredő tátrai csúcsokkal. A képek fele illetve előrése valódi termé- szetes tárgyakból van összeállítva olyformán, hogy a festett táj a természettel, a festett pázsitok, fenyvesek a valódiakkal észrevét- lenül olvadnak össze.

A hatás oly meglepő, a csalódás oly tökéletes, hogy érezni véljük a fenyvesek illatát, látjuk a jégmezők csillogó ezüstjét és halljuk a vízesések moraját. Lenn a földszin- ten vannak még föllátva a dobsinai jégbar- lang és a csorbai tó gyönyörű távlati ké- pei is.

Mindezek bizonyára előfoglalják idén a kívánt a várt hatást. A nagyközönség előre- láthatólag tömegesen fogja megtekinteni a panorámát s nem lesz a kiállításnak olyan látogatója, a ki annak megtekintése nélkül hagyná el a fővárost.

A külföldieknek, kik itt megfordulnak be kell ismerniök, hogy hazánkban a csikó- son, cigányon és csárdákon kívül más érde- kes látú és élvezni való is van csak fei kell azokat keresni.

S mert biztosak vagyunk az intézmény messze kiható sikerében, már most leróhatjuk az egész nemzet nevében az elismerés adóját a panoráma létesítőt s különösen a szövet- kezet élén álló Zichy Jenő gróf iránt, ki a kultúra haladását mind- agában kifejlett lankadatlan tevékenysége az országos kiállít- tás farszót munkálatai közepette is talált alkalmat és időt, hogy a hazais eszme meg- testesítését, közreműködésével biztosítsa.

A panoráma épülete a napokban telje- sen elkészült s a bizottság már át is vette a készítőktől.

Tátrai.

Kártyabarlangok, zsebmet- szők Budapestén.

A kiállítás alkalmából Debrece- n- ből is bizonyos sok olyan ember fog a fővárosba utazni, ki egy város viszonyai- val alig ismerős, azért jónak látjuk a fővá- rosi rendőrség következő körözvényét mi is közölni: „Nagyvárosunkban mindenütt sok oly- egyének szoktak üzemeiket gyakorolni, akik főleg járhatlan és kevésbé óvatos emberek kizsákmányolásából élőködnek.

Budapest főváros sem képez e tekintet- ben kivételt, sőt bizonyos, hogy az országos kiállítás alkalmával érintett veszedelmes ele- mek minden oldalról ide fognak seregleni zsákmányt keresendők; áldozataikat — mint rendszeren — a városi viszonyokat és a szoká- sos visszaéléseket kevésbé ismerő, főleg az alsóbb néprétegektartozók vidékiekben fogják keresni, bár előreláthatólag a jártasabb és miveltek különböző kizsákmányolása is napi- rendszeren lesz.

Utóbbi tekint tben figyelmeztetik a t. cz. közönség, hogy a rendőrségnek a kártya- b a r l a n g o k kiirtását czélzó tevékenysége még nem vezetett teljes eredményre. Vannak Budapestem magán házakban is oly kártyás helyek, melyeken a házjog sérthetlenségének paizsa alatt, éppen a művelt osztályhoz tar- tozó, uri modoru iparlovagok által különböző kártya fogásokkal kifosztatnak. Biztos adatok szerint az érintett iparlovagok és iparlovag- nók a kártyán szerencsét próbálni szerető vidékieknek erre bő alkalmat nyújtanai készülnék.

A kiállítás idejére nézve nagy előkészü- leteket tettek, a kártyabalangokat nagy biz- tonosági apparatussal s megfelelő őrszemély- zettel látták el, hogy áldozataikat annál biz- tosabban kifosztthassák. — Miután e veszedel- mes úzérkedés elleni utólagos pa n a s z o k n a k igen ritkán van a kizsákmányolt kárvalottira nézve megfelelő eredménye: fi- gyelemztetik a t. cz. közönség, hogy min- den kártya-b a l a n g o t k e r ü l j ö n.

A z s e b m e t s z ö k szintén nagy számban fognak felvonulni, mint a bécsi és más nagyszabású kiállításoknál is tapasztalható volt. A rendőrség a rendelkezésére levő eszközök felhasználásával mindent elfog kö- vetni, hogy ezen veszedelmes elem preventív intézkedések által lehetőleg ártalmatlanná tétessék, mindazonáltal a zsebmetszés telje- sen megakadályozható nem lévén, figyelme- ztetik a t. cz. közönség, hogy főleg népeso- portulás alkalmával értékeit és pénzerszényét folyton megőrizze és ily alkalommal a bizal- masan közeledő ismeretlenektől vagyérszakkal hozzá toladokdóttól is óvakodjék, még ha az illető uri embernek látszik is, miután a z s e b t o l v a j o k egy része az ele- g a n c i a bizonyos nemével szö- k o t t fellépni. — A zsebmetsző rit- kán kábót egyedül, ekkor karján őszehaj- tott kabót vagy plaidet visel. Rendszerint harmad negyed magával működik. A zse-

metszés műtéte rendszerint egy eszköz öte- tik, hogy a társak egyike a kizsemelt meg- fosztandót meglőki s ez áltl áldozatának figyelmé magára vonja, mit a másik felhasz- nálva, ugyanazon pillanatban a zsebmetszést vagy zsebtolvajlást egy gyors fogással elkö- veti, nem ritkán ugyanaz, ki áldozatát meglökte a meglökéssel együtt az értéktárgyat is magához ragadta. A zsákmányt a tolvaj rögtön egy társának adja át, ki azt ismét továbbítja, vagy, hogy a zsebmetszést elkö- követő egyénnél a lopott tárgy csak ritkán található meg.

A kárvallás tehát rendsze- rint csak a zsebmetszés tetté- nek pillanatában előzhető meg az által, ha a meglökött vagy szorongatott egyén rögtön értéktárgyához nyul, hol zsebmetszés esetén a tettes kezét is találja. A zsebmetszők kedvencei helyei a következők: vasuti és gőzhajó állomások, zsufolt lövönatu koszik, panorámák, szóval mindazon helyek, hol a közönség tömegesen csoportosul.

Az ugynevezett sipisták (hamis kár- ty a - é s z s i n ó r j á t é k o s o k , p é n z é s a r a n y t a l á l ó k , c s a l ó k s t b .) az alsóbb rétegből vidéki embéreket, főleg föld- művelőket szokták fogásikkal kifosztani. A sipista rendszeren jó előzetben és többem- gával szokott működni. — A társaság egyik tagja a hivatott szerepet játssa; vasuti áll- omások és hasonló helyeken megjelenve, a rosszat nem sejtő vidéki embert szívélyesen megszólítja, neki tájékoztató szó galatait fel- ajánlja és bizalmaskodásai közben áldozatát „sipista barlangba“ vezeti, hol cimborái, kiket azonban szinleg nem ismer, valamely játékkal (házárdjátékok „hol a veres, hol a disznó“) mulatnak. Majd a „kalauz“ is ját- szik és pedig roppant — előkészített — sze- rencsével. Ekkor a vidéki vendéget is rábirja a játékra, ki csakhamar kifosztva a barlang- ból kiutasítatik. Hasonló módon járnak el a z s i n ó r - é s z i j j á t é k o s o k is, kik áldozataikat főleg az alsóbb munkásnép- soraiban keresik — Ezért szorgalmas látogatói bizonyos harmadrendű ivó- és mulatóhelyek- nek, hol különösen a szesz italok folytán kevésbé óvatossá lett emberekhez csatlakoz- nak, kifosztási szándékkal.

A p é n z - é s a r a n y t a l á l ó k z i n t é n a sipistákból kerülnek ki, és szintén a közönség alsó rétegeinek hiszékenységét zsekmanyoják ki az által, hogy egyikük arany, vagy más értéktárgy találatát színeli, melyet aztán társa fufangos segélyével a vidéki embernek igaz arany gyanút adnak el, holott a szinleg talált tárgy rendszeren értéktelen szokott lenni.

A s z é d e l g ö k n e k számtalan neméit felsorolni nem lehet, szükséges azonban a t. cz. vidéki közönséget figyelmeztetni, hogy teljesen ismeretlen emberek bizalmas közele- dését és szolgálati készségét óvatossággal fogadják.

A szédélgők mindenféle alakban lépnek fel, mint lakásszerzők, vezetők, hordárok, kereskedő-ügynökök, helyszérzők sőt hivata- los kiküldötteknek, polg. biztosoknak is ad- ják ki magukat, hogy a kizsemelt áldozat lépre kerüljön. Budapest, 1885. ápril hó 26. án. A fővárosi rendőrség.

Egy csodálatos orvosi műtét története.

Az amerikai nagykövet Kasson ur Bécsben, kor- mányának nemrégiben egy csodálatra méltó orvosi seb- szí műtét érdekess tudósítását kültte meg, mely ezelőtt nem rég Billroth professor által lön végrehajta Bécsben ez egy csodálatra méltó módon történt gyomorkivágásról állott, melynél a gyomor csaknem egyharmad részét kelle eltávolítani, s a mi még csodálatra méltóbb a be- teg ismét felgyógyult, oly eset, mely eddig még soha elő nem fordult. A betegsé, mely miatt ezen műtétet alkalmazni kelle, gyomorrák volt, mely az alábbi körü- netektől kísértetik:

Az étvágy felettlébb ros; a gyomorban valami sajátságos, leirhatatlan, felettlébb győtrő érzés uralko- dik, melyet leginkább valami meg nem határozható zsiadásnak lehetne nevezni; a fogakra különösen reg- gelenként bizonyos tapadás nyik rakódik le, mely igen kellemetlen utózt hagy maga után; táplálék élvezete nem látszik ezen sajátságos zsiadást érzést eltávolítani sőt ellenkezőleg azt inkább még fokozzák; a nemek, beesnek, s megárgulnak, kezek és lábak hideg és ta- paddókká válnak, mintegy hideg verítékekkel fedve. A beteg folytonos bgyádságot érez s az álom nem ad neki új erőt; nemcsak rá a beteg ideges, ingerült s roskedvűvé válik; balsejtelmek győtrik; ha fekvő helyzetből hirtelen felemelkedik, elszedül, fülzugást kap s meg kell fogoznia valamibe, hogy őszse ne rogy- jon; belei eldugulnak, bőre legelőnyire száraz és forró lesz, vére megsűrűsödik s alvadékosává válik s nem ezir- kulál rendszeren. Később a beteg az éltel evés után csakhamar ismét kihányja, melynek olykor savanyus poshad; néha pedig édeses ize van; gyakran szenved szivdögősbán s azon hiszemben van, hogy szivbajban szenved; végre azonban már semmiféle táplálék nem marad meg benne, miután a bélcatorna nyílása vagy már tökéletesen, vagy legalább nagy részt egész el van dugulva.

De bármily elriasztó legyen is ezen betegség, mind a mellett a fenti körünetekben szenvedők még se csüggedjenek el, mert ezer közül kilencszáz kilencz- venkilenc esetben nem szenvednek gyomorrákban, ha- nem pusztán csak emésztelenségben, oly betegségben, mely igen könnyen gyógyítható, ha helyesen gyógyke- zeltetik. A legbiztosabb s legjobb szer ezen betegség ellen a „Shaker-kivonat“ jövényi készítmény, mely az alább felsorolt győgszerárak mindegyikében megze- rezhető. Ezen kivonat a bajt alapjáiban támadja meg s azt gyökeresen kiirtja a testből.

Oly egéneknek, kik dugulásban szenvednek, a Seigel-féle hashajtó labdacsoakra is van szükségük, a „Shaker-kivonattal“ kapcsolatban. A Seigel-féle hashajtó labdacsook meggyó- gyítják a dugulást, elűzik a lázt és a meglövest, meg- szabadítják a förtőástól s elfojtják az epékülmést. Ezek a legbiztosabb, legkellemesebb s leggyorsmind a legto- kéletesebb labdacsook minden eddig készítették között. A ki ezekkel csak egy kísérletet is tett, azok használata bizonyára nem fogja abban hagyni. Enyhédében s minden legkisebb tájálalom előidézése nélkül hat.

Ara egy palack „Shaker-féle kivonatnak“ 1 frt 25 kr., 1 doboz „Seigel-féle hashajtó labdacsooknak“ 50 kr.

MAGYARORSZÁGI FŐRÁKTÁR:
Budapest, Török József győgszerár király-utca 12. Debreczenben: Dr. Rothschnek Emil, V. cs. és Győző, Góttl Nándor győgszerárakban.

Közgazdaság.
Az 1885-ik év Sz. Györgynapi orszá- gos vásár árai.
(Végé.)

100 kiló Birka gypaju 2-szer nyirott birka gypaju 1-szer nyirott birka gypaju ma- gyar mosott 89.27—99.99, birka gypaju ma- gyar mosatlan 53.54—57.14, Rongy fekete 8— rongy fehér 10—11 lószőr hosszú 150—160 lószőr kurta 120—130, virág olaj tisztítatlan 20—24, virág olaj tisztított 24—28, hamu zsir 25—27, tímó 8—9, szóda angol fehér 7—8, szappan 29— repeze olaj tisztítatlan 29—32, repeze olaj tisztított 33—36, csipka keményítő finom 26— csipka keményítő köz- zép 18— 100 ragaszvékony finom 36—

1 kiló olvasztott vaj tehén 1—30, sza- lonna zsir 60—62 kr., 1 liter szilva pálinka 68 kr. szilva pálinka uj 58. élet pálinka 36 kr., 30 foku szesz 40 kr., tej 7—10 kr., tejfel 38—40 kr., boreczet 20—24 kr., szesz eczet 6—10 kr, szin méz 1.14, aszalt szilva 18—20 kr, piaci liszt 9—7 kr, kender mag olaj 40 kr, vad repeze 40 kr, petroleum 24, kr, 1 hektó hegyi bor 6 16—24, hegyi bor uj 10—12, lenese szépségi 16— borsó szé- pességi 13.60, paszuly fehér 7.60 100 kió repeze mag vetett ősz 10— repeze mag vad 6— 100 kiló kender mag 8—frt.

1 hektó dio 9— aszalt szilva 11.67—12 aszaltvány 4.50—5, 1 zsák burgonya 60—1.40 1 pár tyuk 1.20—1.50 csirke 50 kr 1, frt, kappan 2—2 60 kövér lud 4—6 sovány lud 2—3, puka 4—6 kacsa 1.20—1.50 12 déb tojás tyuk 22—24.

Legújabb.
„Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirat á)
BUDAPEST, ápr. 30. A képviselő- ház a földadó kataszter nyilvántartásáról szóló tjavaslatot általánoságban és részlete-iben elfogadta. Keddig nem lesz ülés; keddre a volt határvidéken fennálló házközösség megszűntetéséről szóló tjavas- lat tárgyalása van kitűzve

DEBRECZENI SZINHÁZ.
Pénteken május 1.
Argyil és Tündér Hova.
látványosság 3 szakaszban.

Felolós szerkesztő és kiadó laptalajdonos
Vértési Arnold.
Főmunkatára: Karczag Vilmos.

Dr. Deák,
budapesti fogorvos,
(ezelőtt Berlinben lovag Dr. Guérard ud- vari fogorvos és udvari tanácsos segéd- orvosa) Debreczenbe tévén át műkö- dését, tisztelettel jelenti, hogy mindennemű FOG- és SZAJBETEGSÉGET gyökeresen kezel, odvas fogakat a legkitűnőbb anyagokkal tő m (plombiroz) úgy, hogy azok hosz- tó években át használhatók maradnak. Készít egyes műfogakat és egész fogsorokat a legújabb amerikai léguyo- matu szerkezet szerint.

A fogköt, vagy bármily lerakodmány által éktelelné vált fogakat kitisztítja.

A használatlanná lett fogakat és gyökereket eltávolítja.

Rendel d. e. 9—12-ig és d. u. 2—4 óráig. HAJDU-ház I-ső emelet, a „Bika“ szállodával szemben.

Bejrat Nagyesapó-utca 1-ső kapu.

2863
1885.

Bérllet hirdetés.

A piac-Kisujtzevai mézarszékek sorában III-ik és IV-ik szám alatti 2 mézarszék helyiség a f. év pünkösdtől 3 évre a városház nagytermében f. év május 13-án d. e. 10 órakor tartandó árverésen haszonbérbe adatik, a feltéte- lek a városi számvevősnél megtekin- tethők.

Debreczen 1885 ápril 27-én.
A városi tanács.

FENYVESSY BÉLÁNÉ

női-divat terme
Czeplédu t e z a 2151. sz. volt B á n k y, jelenleg

≡ **KARDOS-ház** emeletén. ≡

Női és gyermek kalapok, fejdíszek stb. nagy raktára.

Specialitások párizsi modellekben.

! Szemüvegek !

FISCHER JAKAB

látyszerész

DEBRECZENBEN

ajánlja a legkifinomott szemüvegek, lorgnettek és orrcsüptetőket minden szemüveghasználónak, ugymint:

távollátók, rövidlátók, gyengélátók, fénykerülők és más minden szenvedő szemnek, mely legnagyobb figyelemmel szolgáltat ki.

Utazó látésöveket és távesöveket

legjobb szintelenített. Teljesen kipróbált légsúlymérőket (Aneroid). Mindenféle **hőmérők, kerek, szobák, fürdők** részére és

új orvosi maximal hőmérőket,

továbbá: **nagyító lencsákat** és összehelyezett **görcsöveket**. Legfinomabb **VIZSZINMÉRŐKET** (lib-liák) és minden a látásérzéki szakmába vágó tárgyakat legfinomabb minőségben és legjutányosabb árak mellett.

Megrendelések legnagyobb figyelemmel eszközöltenek.

17373.
III. 1885.

Árlejtési hirdetmény.

A debreczeni kir. Pénzügyigazgatóság által ezennel közzétettik, hogy Debreczenben a Czeplédu utcában 2-ik szám alatt fekvő kincstári épületek eszközölnö külső és belső javítása, mely a szükségelt anyagokkal együtt 4951 forint és 52 krajczárra van előirányozva, a pénzügyigazgatóság e. n. i. irodájában folyó év május hó 18-án d. e. 9 órakor nyílvános árlejtésen fog, vállalkozóknak kiadatni.

Az elői ányvot fentebbi költségekből esik:

a) kőműves munkákra	1888 fr. 65 kr.
b) fés munkákra	1003 fr. 01 kr.
c) asztalos munkákra	1627 fr. 57 kr.
d) festő munkákra	428 fr. 29 kr.
e) lakatos munkákra	4 fr. —

Ezen árlejtésre vállalkozók azal hivának meg, hogy bányapénz fejében 500 forint lesz letendő.

Írásbeli 50 kros bélyeggel ellátott és 500 forint bányapénzzel felszerelt zárt ajánlatok az árlejtés kezdeteig szintén elfogadhatók.

Közelebbi részletes felvilágosítások a pénzügyigazgatóság 5-ik számú szobájában az árlejtés napjáig a hivatalos órák alatt szerezhető, a hol is a költség előirányzat megtekinthető.

Megjegyeztetik végül, hogy miután a mérvadó körülmények szerint az egyes munkák csak bizonyos időszakokban vehetők fogantatba, az összes szükségelt javítások eszközözése valamennyi munkaszakmára nézve egyidő — egy vállalkozó által lesznek teljesítendők, — mindegyik csak egy ajánlatot fogunk figyelembe vétetni, melyek az összes munkák teljesítésére vonatkoznak.

Debreczen 1885. ápril 27-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

[Utányomás nem díjazatik.]

A költözködési idényre.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a közeledő költözködési idényre

mindennemű butorok becsomagolását, valamint azoknak minden irányban való szállítását

a legjutányosabb áron

elvállalom.

Reményem, hogy a t. közönség a számos éveken át bennem helyezett bizalommal ezuttal is szerencsétlenül fog

M. ly. tisztelettel

Rosenberg Albert

száhlító

Nagyvárad-utca a megyeházzal szemben.

Kiadó lakás.

Kisvárad-utca elején 2094. szám alatt egy udvari szép lakás, mely áll 3 szoba, előszobával, konyha, két kamara, boros pincze, fűszár és kertből, kiadó.

Értekezhetni **Csonka Daniell** nádszékszövődéjébe.

Égyetlen és tőkéletesen használható orv., ha minden egyéb a hajhullás és kopaszság ellen nem használ. Amerikai eredetű Bay-Rumom. A haj kihullását 8 nap alatt teljesen megszünteti, és somszor annyi idő alatt új hajszálak kezeskednek. Fejkörpá és más tisztáltszerek ellen átellennek. Mint fejmosó-víz az illő szőrzatokon nélkülözhetetlen. Ár 1 fr. 40 kr. Főraktár Weissely J. oklevél. Gyógyszerésznél, Bécsben, 1. Augustinerstrasse 7. sz. Pontos címem nélküli paleczkák — hamisítványok! Postai azérkélés nanokézz.

Raktára: Török Józsefnél Budapesten és az ország minden nevezetes gyógyszerárában.

SZABÓ LAJOS FIAI

divat és kézműáru üzletükben
DEBRECZEN, rózsater

a tavaszi és nyári idősakra nagyválasztékban kaphatók:

DIVATOS NŐI RUHAKELMÉK, hozzá való **DISZEK, belésmenüek;** **KARTONOK, SZATIN, TOILE DE BELGE** stb. a legújabb mintákban.

Pekete selyem szövetek, színes atlaszok, bársonyok.

Vászon, asztal és ágyneműek, himzések;

Függönyök, butorkelmék, szőnyegek.

Gyász-cikkek.

Fehér és színes kötőpamutok; csipke, szalag, gomb stb.

KOSZORU SZALAGOK. — NAPERNYŐK, ESERNYŐK.

Kitűnő szabású férfi ingek.

Jutányos, szabott árak mellett.

145.

1885. v. k. szám.

Árverési hirdelmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 3336/1885. P. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Weiss Lina részére Róth Ignác debreczeni lakostól 7500 frt. tőke, ennek 1885. évi márius 20. napjától számítható 6% kamatai erejéig 1885. évi mártius hó 21-én bíróság lefoglalt és 2309 frt. 50 krra becsült lész neműek és bolti felszerelvényekből álló ingóságok 1885. évi május hó 4-én, délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és a Rózsateren, 17. számú ház alatti bolti helyiségben megtartandó nyilvános bírósági árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is, el fognak adatni.

Debreczen, 1885. évi áprili hó 27.

Török Péter,
bírói kiküldött.

1553.

1885.

Árlejtési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező, vagy városi fentartás alá tartozó épületeken az 1885/87-ik években előjövő javítási és meszelési munkák felvállalására, a f. évi május hó 2-án d. e. 11 órakor a mérnöki hivatal helyiségében tartandó írásbeli zárt ajánlatoknak is elfogadása mellett nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Az évenként teljesítendő munkamennyiség értéke a közelítő költség számítás szerint 4076 frt. 39 kr.

Felhivatomk vállalkozni szándékozók, hogy 200 frt bányapénzzel ellátva a fent kitétt határidőben jelenjenek meg, illetve zárt ajánlatukat a bányapénzzel felszerelt, a szóbeli árlejtés megkezdése előtt a fent kitétt helyen nyújtsák be.

Utóajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Debreczen 1885. ápril 23-án.

A városi tanács.

Üzlethelyiség változtatás.

Tisztelettel jelentem a n. é. közönségnek, hogy a város háza alóli helyiségemből

Férfi, női- és gyermek cipő üzletemet

FÓPIACZ, a Tisza-féle (v. Degenfeld) házba Kocz L. üzlete mellé helyeztettem.

Midőn ennek figyelembe vételét a n. é. közönségnek ajánlom egyszerűsággal tudatom, hogy a

a tavaszi és nyári idényre raktáramat dusan felszereltem; kitűnően

Everlasztin női, férfi és gyermek cipőket

jó minőségben olcsó árak mellett szolgálhatok. Magamat új üzlethelyiségemben is a n. é. közönség további nagyrabecsült parfogására ajánlván, vagyok tisztelettel

TÓTH FERENCZ
cipész.

Megrendelések mérték után, javítások és vidéki megbízások gyorsan és pontosan.